

Η Τεκμηριωμένη Νοσηλευτική Πρακτική, ως Θεμέλιο Ποιοτικής και Ασφαλούς Φροντίδας Υγείας

Author: Ανδρέου Κ.

Η σύγχρονη υγειονομική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από ραγδαίες επιστημονικές εξελίξεις, αυξημένες απαιτήσεις ποιότητας και ασφάλειας, δημογραφικές αλλαγές και σύνθετες ανάγκες υγείας του πληθυσμού. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η Τεκμηριωμένη Νοσηλευτική Πρακτική (Evidence-Based Nursing Practice – EBNP)

αναδεικνύεται ως θεμελιώδης πυλώνας για την παροχή αποτελεσματικής, ασφαλούς και ανθρωποκεντρικής φροντίδας. Η ενσωμάτωση της επιστημονικής γνώσης στη λήψη κλινικών αποφάσεων, αποτελεί επαγγελματική και ηθική υποχρέωση των Νοσηλευτών.

Η έννοια της τεκμηριωμένης πρακτικής, εδράζεται στη συστηματική αξιοποίηση της βέλτιστης διαθέσιμης ερευνητικής απόδειξης, σε συνδυασμό με την κλινική εμπειρία του Επαγγελματία Υγείας και τις αξίες και προτιμήσεις του ασθενούς (Sackett et al., 1996). Η προσέγγιση αυτή, διασφαλίζει ότι οι κλινικές αποφάσεις, βασίζονται σε δεδομένα υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένα στο εκάστοτε κλινικό πλαίσιο. Η τεκμηριωμένη νοσηλευτική πρακτική, ενισχύει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη συνεχή βελτίωση της φροντίδας.

Σε ένα Σύστημα Υγείας, που καλείται να διαχειριστεί τη γήρανση του πληθυσμού, την αύξηση των χρόνιων νοσημάτων και την πολυπλοκότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων, η ικανότητα των Νοσηλευτών να αναζητούν, να αξιολογούν και να εφαρμόζουν επιστημονικά δεδομένα καθίσταται κρίσιμη. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και αξιολόγησης της βιβλιογραφίας, επιτρέπει τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ έρευνας και κλινικής πράξης. Όπως επισημαίνεται στη σύγχρονη νοσηλευτική βιβλιογραφία, η συστηματική εφαρμογή της τεκμηριωμένης πρακτικής συνδέεται με βελτιωμένες κλινικές εκβάσεις, **αυξημένη ικανοποίηση ασθενών και μείωση του κόστους φροντίδας** (Melnyk and Fineout-Overholt, 2019).

Παρά τα αναγνωρισμένα οφέλη, η εφαρμογή της τεκμηριωμένης πρακτικής συχνά συναντά εμπόδια. Η έλλειψη χρόνου, οι

περιορισμένοι ανθρωπίνοι και υλικοί πόροι, καθώς και η ανεπαρκής εκπαίδευση στην ερμηνεία ερευνητικών δεδομένων, αποτελούν σημαντικές προκλήσεις. Η καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας στους κλινικούς χώρους και η ενίσχυση της Ηγεσίας στη Νοσηλευτική, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή ενσωμάτωση της τεκμηριωμένης πρακτικής στην καθημερινή φροντίδα.

Η τεκμηριωμένη νοσηλευτική πρακτική συνδέεται άρρηκτα με τη διασφάλιση ποιότητας και την ασφάλεια των ασθενών. Η χρήση κατευθυντήριων οδηγιών βασισμένων σε αποδείξεις και η συστηματική παρακολούθηση δεικτών ποιότητας συμβάλλουν στη μείωση ανεπιθύμητων συμβάντων και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγείας. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση της ασφάλειας των ασθενών, προϋποθέτει τεκμηριωμένες παρεμβάσεις και κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης (World Health Organization, 2021). **Στο πλαίσιο αυτό, οι νοσηλευτές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, ως βασικοί φορείς εφαρμογής πολιτικών ποιότητας και ασφάλειας.**

Η εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδη άξονα προώθησης της τεκμηριωμένης πρακτικής. Τα προγράμματα σπουδών οφείλουν να ενσωματώνουν συστηματικά, τη μεθοδολογία της έρευνας και την κριτική αξιολόγηση της βιβλιογραφίας. Παράλληλα, η δια βίου μάθηση και η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη, ενισχύουν την ικανότητα των επαγγελματιών, να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες της κλινικής πράξης.

Τα Κυπριακά Νοσηλευτικά Χρονικά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διάχυση της επιστημονικής γνώσης και στην ενίσχυση της τεκμηριωμένης πρακτικής. Η δημοσίευση πρωτογενών ερευνών, συστηματικών ανασκοπήσεων και κλινικών μελετών, συμβάλλει στη δημιουργία ενός ισχυρού επιστημονικού υποβάθρου, ικανού να υποστηρίξει την ποιοτική αναβάθμιση της φροντίδας υγείας στην Κύπρο.

Η συστηματική αξιοποίηση της γνώσης, η ενίσχυση της ερευνητικής κουλτούρας και η διαρκής επιδίωξη βελτίωσης, αποτελούν το θεμέλιο, για ένα σύγχρονο, αξιόπιστο και ποιοτικό σύστημα φροντίδας υγείας.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

1. Melnyk, B.M. and Fineout-Overholt, E. (2019) *Evidence-based practice in nursing & healthcare: A guide to best practice*. 4th edn. Philadelphia: Wolters Kluwer.
2. Sackett, D.L., Rosenberg, W.M.C., Gray, J.A.M., Haynes, R.B. and Richardson, W.S. (1996) 'Evidence based medicine: what it is and what it isn't', *BMJ*, 312(7023), pp. 71–72.
3. World Health Organization (2021) *Global patient safety action plan 2021–2030: Towards eliminating avoidable harm in health care*. Geneva: WHO.

Δρ Κυριάκος Ανδρέου

Διευθυντής Σύνταξης

Β. Γραμματέας ΔΣ Παγκυπρίου Συνδέσμου Νοσηλευτών

και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ)